DEMONSTRAȚIA

— “The Demonstration” 1989 —

de Marc Laidlaw

Traducerea: Monica Dumitriu

Apropiindu-se de locul rezervat de companie pentru picnic, Dewey şi părinții săi văzură o mulțime de oameni părând dezorientați, înşirați pe marginea drumului şi agitând pancarte. Tatăl lui Dewey mormăi:

— La naiba!

— Ridică fereastra, Dewey, zise mama.

— Cine sunt? întrebă Dewey, închizând fereastra din spate a camionetei.

— Anarhişti, răspunse tatăl. Le-ar plăcea să ne vadă transformându-ne în animale - şi chiar mai rău.

— Animale? se miră Dewey. Se săltă în genunchi să-i vadă mai bine.

Maşina încetinise până la a se târî. Tatăl lui Dewey claxona.

— Dați-vă la o parte din drum! strigă el, deşi vocea nu-i putea răzbate dincolo de ferestrele închise.

— Tati, de ce vor să fim animale?

— Este un fel de a spune, răspunse mama.

Dar anarhiştii păreau deja a fi pe jumătate animale, precum creaturile Doctorului Moreau. Aveau părul lung şi răvăşit, obrajii le erau brăzdați de dungi albe şi negre, ochii - sălbatici şi rugători. Unii păreau schelete umblătoare, stafii în haine zdrențuite

— Avem un spion în companie, spuse tatăl deodată.

— E ridicol, afirmă mama.

— Altfel, cum ar fi putut ei să ştie despre picnic? Încearcă să distrugă totul - întâi Proiectul, iar acum, viața noastră particulară. Lua-i-ar naiba!

— Au propriile convingeri. Sunt nişte cetățeni îngrijorați.

— Nu le pasă de civilizație.

Țestele şi animalele se strecurară spre maşină, împrăştiindu-se pe tot drumul. Dewey se dădu înapoi tresărind, când o femeie cu gheare lungi râcâi fereastra, la doi centimetri de fața lui. Îi strigă, privindu-l în ochi:

— Opreşte-i! Generația ta pierde! Propriul tău tată te omoară!

Dewey simți cum îl cuprinde un fior rece.

— Mami…

— Nu-i asculta, dragul meu.

Claxonul trâmbiță şi maşina prinse viteză. Femeia se îndepărtă împleticindu-se şi târîndu-şi pancarta.

Dewey o citi răsturnată: „CHIAR Şl ARMELE NUCLEARE AU FOST MAI BUNE DECÂT ASTA!”

Drept în față era poarta propietății, ivită dintre tufişurile înalte. Acolo aşteptau gărzile, cu mâinile pe tocurile pistoalelor. Mulțimea rămase în

spate, pe strada principală, încă strigând şi agitând pancartele. Gărzile se dădură la o parte şi lăsară maşina să treacă, dând din cap în semn de reunoaştere, spre tatăl lui Dewey. Camioneta străbătu rapid drumul prăfuit dintre stejarii arşi de soarele verii şi dealurile golaşe.

— Tati, întrebă Dewey, ce este o armă nucleară?

— Nu este nevoie să ştii, răspunse tatăl. Vor fi în curând demodate.

Pe când intrau într-o mică parcare, printre alte cincizeci de maşini. Dewey văzu că vetrele pentru grătare fumegau deja şi că tocmai se pregătea o partidă de baseball. O mulțime de copii se jucau în jurul meselor de picnic, dar el nu cunoştea pe nimeni. Acesta era primul picnic al companiei, de când tatăl lui Dewey venise să ajute la supravegherea Proiectului. Până de curând nu avuseseră timp pentru relaxare. Tatăl era întotdeauna prins cu termenele limită. Dar acum, Proiectul fusese terminat. Noua centrală funcționa de o săptămână, fără probleme, pe dealurile din apropiere. La sfârşit, compania acordase angajaților o după-amiază pentru un picnic cu familiile lor.

În timp ce părinții lui despachetau din camionetă, Dewey se îndreptă spre un mic grup de copii care îşi pasau reciproc o minge de fotbal. Rămase în afara jocului câteva minute, încercând să-şi dea seama dacă jocul avea vreo regulă - până când cineva lovi mingea prea puternic şi aceasta zbură dincolo de Dewey, în tufişurile dese care înconjurau terenul de picnic.

Dewey strigă:

— O aduc eu!

Se aruncă între rugii încâlciți, gândindu-se că, dacă recupera mingea, şi-ar fi putut face câțiva prieteni. Ceilalți îl încurajau cu voce tare, în timp ce el se afunda tot mai mult; în curând ajunse aproape să se târască. Apoi, chiar în fața lui, văzu mingea. Ignoră spinii care îi zgâriau fața şi brațele şi înainta.

Din tufiş se ivi o mână neagră şi îi înşfăcă încheietura brațului.

— Hei! strigă el, învingându-şi teama.

Ceva se mişcă în interiorul gardului viu, zbuciumându-se. Orice sau oricine ar fi fost, rămăsese prins între spini; mâna dispăru. Băiatul se retrase, împleticindu-se, îngrozit. O mână neagră! Nu avea nuanța ciocolatie a pielii lui, nu, era un negru ca ceva foarte ars.

După o clipă, Dewey se eliberă din tufişuri. Ceilalți copii îl aşteptau.

— Ei, unde e mingea? întrebă un băiat blond, înalt.

Dewey nu îşi putea recăpăta respirația.

— Este cineva acolo, icni el.

— Vrei să spui că cineva ne-a furat mingea? zise o fată.

El privi în urmă spre tufişuri, dar acestea erau tăcute, nici nu foşneau.

— Nu, spuse băiatul blond, numai că el este un fricos.

— Chiar pare speriat, constată un alt copil.

— Atunci, du-te şi ia-o tu! se răsti Dewey, îndepărtându-se, ca să-şi ascundă teama. Hotărîse că nu mai vroia să se joace cu ei. Trecu încet pe lângă masa de picnic, pe care mama lui aşezase castroane de plastic pline cu salată. Tatăl stătea cu alți câțiva bărbați, bând bere, la umbra unui stejar bătrân. Dewey se îndreptă spre ei şi aşteptă ca tatăl său să-l remarce.

— Tati spuse el când bărbații continuară să vorbească. Tati, este cineva în tufişurile de acolo. Arătă unde, dar acum văzu că puştii îşi recuperaseră mingea şi *se* jucau pe iarba uscată.

— Despre ce vorbeai? întrebă tatăl.

Dewey rămăsese cu ochii ațintiți spre tufişurile nemişcate; nici măcar o adiere nu clintea rugii. Deodată, îşi aminti de oamenii de pe drum.

— Oamenii aceia, ca animalele, zise el.

Asta atrase atenția tatălui.

— Ce vrei să spui? Anarhiştii?

Unul dintre bărbați râse.

— Idioții ăia. Cum naiba le-a intrat în cap că Proiectul este periculos?

— Am văzut unul dintre ei, tati. Era...

— Unde? Tatăl lui Dewey se răsuci, căutând cu privirea peste dealuri, garduri vii şi copaci, l-ai văzut, Dewey?

— Calmează-te, omule, zise unul. Nu pot intra aici.

— Nu ai de unde să ştii, replică tatăl lui Dewey. Oamenii ăia nu vor înceta să protesteze. Ei nu-i respectă pe oamenii normali. Acum am o puşcă la mine: ai fii nebun să nu ai şi tu.

— Haide, haide, cine va recurge la violență din cauza unui lucru atât de neînsemnat, ca o centrală electrică? Este spre binele lor, chiar dacă nu înțeleg cum funcționează. Sunt ignoranți, asta-i tot. Superstițioşi. Dacă ar şti ce înseamnă particulele tau şi transferul timp/masă, nu le-ar mai fi frică deloc.

— Crezi ce vrei, zise tatăl iui Dewey, încă privind peisajul din jur cu suspiciune. Îți aminteşti cât de violente au fost protestele antinucleare; sau ai uitat deja?

— Mda, dar chestia aia era periculoasă. Asta este sigură.

— Şi asta poți să o crezi, dacă vrei, afirmă tatăl lui Dewey.

— Aş spune, interveni un alt bărbat, că m-au cam speriat puțin pe drum. Ați văzut cum erau îmbrăcați, într-un fel, mi-au amintit de protestele-capcană contra armelor nucleare. Vă aduceți aminte când protestatarii se îmbrăcau ca nişte schelete şi corpuri arse şi căzeau ca morți pe stradă?

— Exact asta am văzut! strigă Dewey. Chiar aşa! Acolo, jos, în gardul viu! Arătă din nou cu mâna.

Toți bărbații râseră, cu excepția tatălui lui Dewey.

— Puştiul chiar are imaginație.

— Dewey nu îşi imaginează, spuse tatăl.

— Îți spun că demonstranții aceia nu pot să intre aici. Nu-i lăsa să-ți strice ziua.

— Deja mi-au stricat-o. Vino, Dewey.

Tatăl se îndreptă spre maşină. Când trecură pe lângă masa de picnic, mama lui Dewey îşi ridică ochii şi văzu expresia de pe fața soțului ei.

— Scumpule? Ce este?

El nu răspunse, aruncă doar o privire spre Dewey şi zise.

— Intră în maşină.

— De ce, tati?

— Nu comenta, du-te în maşină.

Dewey se lăsă alunecând pe locul din spate, pe când tatăl deschise uşa din față şi se aplecă sub scaun. Apoi se ridică şi ascunse repede ceva la centură; înainte de a-l acoperi cu cămaşa, Dewey zări patul unei puşti.

— Tati?

— Rămâi liniştit. Şi eu am văzut ceva în tufişurile alea. Mai mulți. Cred că suntem înconjurați, Dewey; de aceea vreau ca tu să stai în maşină. Ceilalți proşti nu mă vor crede decât când va fi prea târziu. Acum, voi încerca să o aduc pe mama să stea cu tine, dacă voi putea face asta fără să o sperii. Apoi vom pleca de aici pe drumul pe care am venit.

— Dar, tati, picnicul...

— Am spus să taci. Picnicul nu contează.

Tatăl lui Dewey trânti uşa şi se îndreptă cu paşi mari spre masa de picnic. O apucă pe soția lui de braț şi începu să-i şoptească grăbit ceva la ureche. Dewey o văzu pe mama sa schimbându-şi expresia, din îngrijorare în spaimă şi apoi în iritare. Tocmai vroia să spună ceva, când un țipăt îi făcu pe toți să se întoarcă.

Una dintre fetele care jucase fotbal stătea în mijlocul zonei cu iarbă, arătând spre dealuri. Dewey văzu o figură neagră împleticindu-se în tufjşuri, un om straniu, îmbrăcat în zdrențe. Şi nu era singur. Dintr-o dată, gardurile vii şi dealurile se împânziră de oameni care arătau înfricoşător; veneau clătinându-se spre mesele de picnic, ivindu-se dintre tufişuri, urlând şi agitându-şi brațele în aer. Îşi lăsaseră pancartele, demonstrându-şi acum protestul prin acțiune, în loc de cuvinte.

Angajații companiei care veniseră la picnic se retrăgeau spre maşini. O femeie alergă pe câmp şi o înşfăca pe fata care striga. Panica izbucni printre mese. Tatăl lui Dewey o împinse pe soția spre maşină şi ea venea convinsă acum, cu ochii măriți de groază. Tatăl scoase puşca şi o îndreptă spre cea mai apropiată țintă. O formă mică şi neagra se eliberă din gardul viu, unde Dewey căutase mingea de fotbal. Lui Dewey îi amintea de un păianjen, un păianjen carbonizat, cu picioarele pe jumătate distruse.

Sunetul pe care îl scotea era un bocet teribil, fără sens. Se năpusti spre tatăl lui Dewey, care trase fără ezitare. Făptura neagră căzu moartă pe iarba. Puşca răsună iar şi iar. Până acum ceilalți oameni fugiseră spre maşini, împingându-şi familiile înăuntru; câțiva scoseseră puştile pe care le aduseseră încărcate în spatele scaunelor din maşini. Cu chiote puternice, se grăbiră să se alăture tatălui lui Dewey. Protestatarii continuau să se apropie şi în curând, începu măcelul. Iarba înaltă ascundea corpurile care cădeau.

— Vino înapoi! strigă mama lui Dewey, din maşină. Întoarce-te chiar acum, la naiba!

Tatăl lui Dewey ezită, aruncându-i o privire, apoî îşi coborî brațul. Alergă de-a lungul câmpului şi sări în maşină

— Oricum, nu mai aveam gloanțe, spuse el, pornind motorul. Gâtul lui Dewey se arcui brusc când maşina țâşni din parcare. Camioneta se clătină la o curbă strânsă, apoi prinse viteză pe drumul îngust.

La o curbă fără vizibilitate, în fața lor se ivi o maşină. Mama lui Dewey țipă; frânele scrâşniră. Maşinile se ciocniră cu un crănțânit metalic şi sfărâmături de geamuri.

Apoi, Dewey ațipi întins pe scaun, conştient de liniştea dealurilor, de praful care se aşternea alene, de căldura soarelui. Se gândi că era cel mai frumos moment pe care îl trăise vreodată, în cele din urmă îşi aminti ce se întâmplase, şi unde era.

Se ridică şî îşi văzu tatăl stând pe drum şi vorbind cu un alt bărbat, şoferul celeilalte maşini. Mama se aplecase asupra capotei, ținându-şi fruntea cu mâna. Ca într-un vis, Dewey deschise uşa şi se îndreptă spre el. Totul părea să se desfăşoare tot mai repede; lumea începea să se învârtă, parcă într-un carusel. Era amețit şi îl durea stomacul.

— Ce dracu' faci aici? îl întrebă tatăl pe celălalt bărbat.

— Ce vrei să spui? Am venit peniru picnic.

— La naiba! Eşti de serviciu în după-amiaza asta. Trebuia să supraveghezi panoul de control.

— Nu eu, zise omul, supărat. Am schimbat cu McNally. El supraveghează. Am făcut o înțelegere.

— Tocmai l-am lăsat pe McNally pe terenul de picnic. Are grijă de nişte demonstranți.

— Cei de la poartă ?

— Nu are importanță. Ceea ce contează, este că ai procedat greşit. Nu trebuie să te învoieşti cu McNally, ci cu mine.

Omul clătină din cap, privind spre boturile turite ale maşinilor.

— Fir-ar să fie! Vrei să spui că McNally e aici? Atunci, cine este la panoul de contrai?

— Exact asta te întreb şi eu.

Celălalt ridică din umeri, evitând ochii tatălui lui Dewey.

Chiar atunci răbufni greața lui Dewey. Nu avu timp să-i ceară mamei ajutorul. Alergă spre marginea drumului, se aplecă peste tufişuri şi începu să vomite.

Totul intră în întuneric. Caruselul se rotea în plină viteză. Dewey se întinse peste murdărie, strigându-şi fără cuvinte părinții. Spinii îi sfâşiară fața, soarele îi ardea brațele, iar plămânii îi erau plini de praf cu gust de fum şi cenuşă. Crezu că va leşina; văzu mâna tatălui său întinzându-se şi încercând să îl pună pe picioare. Apucă încheietura mâinii lui în următoarea clipă, apoi o lăsă. Lumea devenea şi mai întunecata.

Visul lui Dewey păru să dureze o eternitate. Revăzu frânturi şi momente din întreaga sa viață, adunate laolaltă şi derulându-se într-un vârtej de febră. Un timp, rămase confortabil pe locul din spate al camionetei, învelit într-o pătură şi ascultând discuția părinților, pe când luminile străzii licăreau în urmă. Apoi se văzu în casa bunicilor, jucându-se cu bătrânul lor câine, cel cu cataractă, care tresărea la fiecare sunet al clopoțelului de la intrare. Se cățăra în copacii din spatele casei, mâncând porumb, adulmecând mirosul ploii şi al prafului electrizat stârnit de furtună.

Se trezi, încă arzând de febră. Probabil se îndepărtase de drum mai mult decât crezuse, pătrunsese mai adânc în tufişuri. Auzea voci, cineva striga. Se târî spre glasuri, dorindu-şi doar să fie în siguranță împreună cu părinții, departe de oamenii-animale, de stafii, de împuşcături, de corpurile arse, departe de accident şi de spini. Păşi prin tufişuri şi, deodată, se trezi afară; era liber.

Încercă să tragă adânc aer în piept, dar plămânii îl dureră. Clipi ca să scape de lacrimi şi de soarele necruțător. Apoi îşi văzu tatăl.

Dewey izbucni în plâns şi începu să alerge.

— Tati! strigă el, deşi încă îl durea gâtul şi cuvintele nu se auziră bine.

De fapt, nimic nu părea a fi bine. Alerga spre terenul de picnic. Acolo erau mesele; acolo erau maşinile, acolo era mama agitându se.

Şi aici era tata, potrivindu-şi puşca spre țină. Îndreptând-o spre Dewey şi apăsând pe trăgaci.

[*Originally published in „Fantasy & Science Fiction" Feb. 1989*]